

Sygn. akt *V Ca 1816/14*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 lipca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie V Wydział Cywilny-Odwoławczy w składzie:

Przewodnicząca : Sędzia SO Anna Strączyńska

po rozpoznaniu w dniu 30 lipca 2014 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) z siedzibą w G.

przeciwko D. L.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy - Żoliborza w Warszawie

z 20 marca 2014 r., w sprawie o sygn. akt II C 909/13

oddala apelację.

Sygn. akt *V Ca 1816/14*

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 07 maja 2013 roku skierowanym przeciwko D. L. strona powodowa B. (...) (...) w G. wniosła o zasądzenie kwoty 7.083,03 złotych wraz z odsetkami umownymi, kwoty 89 złotych tytułem zwrotu kosztów sądowych oraz kwoty 1.200,00 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Pismem procesowym z dnia 11 października 2013 roku pozwana wskazała, że nie jest w stanie spłacić zadłużenia wobec powoda, potwierdziła to także na rozprawie w dniu 21 listopada 2013 r .

Wyrokiem z dnia 20 marca 2014 r. Sąd Rejonowy dla Warszawy – Żoliborza w Warszawie zasądził od pozwanej na rzecz strony powodowej kwotę 3.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 07 maja 2013 r. do dnia zapłaty, oddalił powództwo w pozostałym zakresie oraz zasądził od pozwanej D. L. na rzecz Funduszu kwotę 289,38 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Powyższe rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego zapadło w oparciu o następujące ustalenia faktyczne:

W dniu 04 września 2006 roku S. A. w P. zawarł z D. L. umowę kredytu odnawialnego nr (...). W przepisie § 1 ust. 1 tej umowy ustalono limit kredytowy na poziomie 3.000,00 złotych. W dniu 28 stycznia 2010 roku S. A. wystawił bankowy tytuł egzekucyjny z tytułu w/w umowy o udzielenie kredytu odnawialnego. Bankowy tytuł egzekucyjny opiewał na kwotę 5.516, 51 zł, w tym 4.369,73 zł z tytułu niespłaconego kapitału, 523,21 zł z tytułu odsetek umownych, 113,75 zł z tytułu odsetek karnych, 509, 82 zł z tytułu opłat, jednocześnie naliczono odsetki ustawowe od kwoty kapitału od dnia 29 stycznia 2010 roku do dnia zapłaty.

Na wniosek S. A. w P. zostało wszczęte postępowanie egzekucyjne przeciwko pozwanej. Jednakże, okazało się ono bezskuteczne i w dniu 21 września 2012 roku komornik je umorzył.

W dniu 27 kwietnia 2012 roku została zawarta rozporządzająca umowa sprzedaży wierzytelności pomiędzy S. A. w P., a B. (...) (...) w G., na mocy której podmiot ten nabył wierzytelność w stosunku do pozwanej wynikającą z zawartej umowy kredytu odnawialnego nr (...) na kwotę 6.169, 92 zł , w tym 4.369, 73 zł kapitału.

Ostatecznym przedsądowym wezwaniem do zapłaty z dnia 21 czerwca 2012 roku B. (...) (...) w G. wezwał D. L. do zapłaty łącznej kwoty w wysokości 6.349,34 złotych z tytułu umowy kredytu odnawialnego. Łączna wysokość nieuiszczonej należności wynosi 3.000 zł.

Przy tak ustalonym stanie faktycznym Sąd pierwszej instancji uznał, że powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Według ustaleń Sądu Rejonowego powód wywodził swoje roszczenie względem pozwanej z zawartej pomiędzy S. A. w P., a D. L. umowy kredytu odnawialnego, która to wierzytelność została przez powoda nabyta. Pozwana nie zakwestionowała wysokości swojego zobowiązania ani, że zawarła taką umowę.

W przekonaniu Sądu Rejonowego, materiał dowodowy w postaci dokumentów przedstawionych przez stronę powodową nasuwał wątpliwości co do wysokości roszczeń powoda, tak, że nawet w obliczu bierności strony pozwanej nie mógł stanowić podstawy do ustalenia wysokości roszczenia zgodnie z żądaniem pozwu.

Sąd Rejonowy wskazał, że w samej umowie o udzielenie kredytu odnawialnego nie wskazano sposobu naliczenia odsetek umownych (od kapitału), jak i tzw. odsetek karnych (za opóźnienie), podobnie zresztą jeżeli chodzi o opłaty. Pierwsza rozbieżność dotyczyła żądania odsetek za opóźnienie w wysokości odsetek maksymalnych, pomimo, że sam bank w bankowym tytule egzekucyjnym wskazał stopę odsetek ustawowych.

W ocenie Sądu pierwszej instancji, ani z bankowego tytułu egzekucyjnego ani też z załącznika do umowy sprzedaży, czy też tabeli sporządzonej przez samego powoda nie wynika w jaki sposób były naliczane odsetki skapitalizowane, podobnie zresztą jeżeli chodzi o opłaty – nie wiadomo czego one dotyczyły. Ponadto z umowy kredytu odnawialnego wynika, że limit kredytu wynosi 3.000 zł, tymczasem kwota kapitału dochodzonego przez powoda przewyższa tą kwotę. Mając tego rodzaju wątpliwości co do poprawności wyliczenia wysokości roszczenia objętego pozwem i wobec tego, że Sąd Rejonowy nie mógł zweryfikować twierdzeń zawartych w pozwie, zobowiązano w dniu 29 listopada 2013 roku pełnomocnika powoda do przedstawienia tabeli opłat, tabeli odsetek i prowizji, wyjaśnienie wskazanych wyżej wątpliwości w terminie 14 dni pod rygorem skutków z art. 232 i 233 k.p.c. Zarządzenie to nie zostało wykonane.

Sąd Rejonowy uznał skuteczność przeniesienia wierzytelności na rzecz powoda przez S. A. w P., jako że fakt ten został udokumentowany załączoną do pozwu rozporządzającą Umową sprzedaży wierzytelności z dnia 27 kwietnia 2012 roku. Jakkolwiek, Sąd pierwszej instancji oceniając niniejszą sprawę miał na uwadze dyspozycję art. 509 k.c. Analiza prawnych skutków przelewu musi być zatem dokonywana z uwzględnieniem podstawowej zasady, że przelew nie może pogarszać pozycji prawnej dłużnika.

Sąd Rejonowy stwierdził, że na powodzie spoczywał obowiązek wykazania prawidłowości sposobu wyliczenia kapitału oraz odsetek wynikających z umowy kredytu odnawialnego. Dowodem na te okoliczności nie może być jedynie oświadczenie poprzedniego wierzyciela dotyczące zasad naliczania odsetek za zwłokę czy wyciąg z załącznika do umowy sprzedaży wierzytelności. Przepisy postępowania cywilnego nie pozostawiają wątpliwości, że zgromadzenie dowodów i ich wskazanie wymaga inicjatywy stron. Sąd pierwszej instancji podkreślił, iż z art. 232 k.p.c. jednoznacznie wynika, że obowiązek wskazania dowodów obciąża stronę i w związku z tym nie jest rzeczą sądu wyszukiwanie dowodów w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron.

Sąd pierwszej instancji doszedł do przekonania, że strona powodowa nie wykazała, na podstawie jakich postanowień umowy należała się zapłata w wysokości odpowiadającej roszczeniom wymienionym w pozwie, w szczególności nie przedstawiła tabeli odsetek i prowizji kredytu odnawialnego, tabeli opłat oraz regulaminu kredytu odnawialnego, które uzasadniałyby naliczenie kapitału oraz odsetek w sposób wskazany przez powoda w pozwie. Zdaniem Sądu pierwszej instancji nie stanowi wystarczającego dowodu na zasadność obciążenia pozwanej wskazaną kwotą bankowy tytuł egzekucyjny, oświadczenie S. Banku dotyczące zasad naliczania odsetek za zwłokę, wyciąg z załącznika do umowy sprzedaży wierzytelności, wyciąg z ksiąg rachunkowych powoda czy wezwanie do zapłaty. Co do zasady dokumenty te stanowią dowód, że zawarto umowę przelewu wierzytelności o określonej treści, ale nie stanowią dowodu na istnienie i wysokość przedmiotowej wierzytelności. Moc dowodowa bankowego tytułu egzekucyjnego jest taka sama jak innych dokumentów prywatnych i powinna być oceniana w kontekście całego materiału dowodowego.

Dlatego Sąd Rejonowy na podstawie art. 231 k.p.c. uznał, że kwota kredytu udzielona pozwanej wyniosła 3.000 złotych, albowiem pozwana nie zaprzeczyła faktowi zaciągnięcia zobowiązania, a taka kwota wynika wprost z przedmiotowej umowy jako limit kredytowy. W pozostałym zakresie ponad tą kwotę powództwo podlegało oddaleniu.

O odsetkach za opóźnienie Sąd pierwszej instancji orzekł na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c. od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

O kosztach procesu Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. 100 k.p.c. oraz § 6 pkt 3) Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku

w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.

Od powyższego wyroku apelację wniósł powód w zakresie punktu II wyroku, zarzucając:

1) **naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 233 k.p.c.** polegające na przekroczeniu zasady swobodnej oceny dowodów wyrażającej się w błędnej ocenie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego i uznaniu, że złożona przez powoda umowa zawarta przez pozwaną poprzednim Wierzycielem, wyciąg z ksiąg rachunkowych powoda oraz wyciąg z umowy cesji wierzytelności wraz z wyciągiem załącznika, Bankowy Tytuł Egzekucyjny oraz korespondencja świadcząca o toczącym się przeciwko pozwanej postępowaniem egzekucyjnym nie stanowią dowodu na okoliczność potwierdzenia wysokości nabytej wierzytelności przez powoda;

2) **naruszenie art. 232 k.p.c. w zw. z art. 6 k.c.** polegające na błędnym uznaniu przez Sąd Rejonowy, że strona powodowa nie przedłożyła dowodów na poparcie swoich twierdzeń oraz wniosków, z których wywodzi skutki prawne;

3) **naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 353 k.c.** poprzez jego niezastosowanie, polegające na dokonywaniu ustaleń faktycznych sprzecznych z treścią zawartej przez strony umowy;

4) **naruszenie art. 230 k.p.c.** polegające na jego niezastosowaniu i uznaniu okoliczności istnienia oraz wysokości zadłużenia pozwanej za nieudowodnioną, podczas gdy pozwana na żadnym etapie postępowania powyższego nie zakwestionowała, co kwalifikowało uznanie przez Sąd pierwszej instancji faktu zarówno istnienia, jak i wysokości zadłużenia za przyznany;

5) **naruszenie prawa materialnego, tj. art. 481 § 1 oraz § 2 k.c.** przez niewłaściwe jego zastosowanie polegające na zasądzeniu od kwoty głównej roszczenia odsetek ustawowych zamiast odsetek umownych w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP, zgodnie z treścią pozwu.

6) **nierozpoznanie istoty sprawy.**

Jednocześnie powód wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i zasądzenie całości roszczenia zgłoszonego w pozwie, tj. zasądzenie na rzecz powoda **kwota 7 083,03 zł wraz z odsetkami umownymi** w wysokości równej czterokrotności stopy kred lombardowego NBP W skali roku dnia wniesienia powództwa do dnia zapłaty oraz

zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów postępowania za I instancję wg norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego, a także kosztów procesu wg norm przepisanych za II instancję, względnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji oraz pozostawienie temu sądowi orzeczenia o kosztach za obie instancje.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja wniesiona przez stronę powodową nie jest zasadna, a zarzuty w niej podniesione nie zasługują na uwzględnienie.

Sąd I instancji dokonał prawidłowych ustaleń stanu faktycznego, a podjęte rozstrzygnięcie znajduje oparcie w obowiązujących przepisach oraz na wywiezionych na ich podstawie – niewadliwych rozważaniach prawnych, które Sąd Okręgowy w pełni podziela i przyjmuje za własne. Należy podkreślić, iż Sąd Rejonowy przeprowadził ocenę dowodów w sposób prawidłowy z punktu widzenia ich wiarygodności i mocy. Sąd Rejonowy uzasadnił, którym dowodom dał, a którym odmówił przymiotu wiarygodności, przestrzegając przy tym zasad logicznego rozumowania, a z zebranego materiału dowodowego wyciągnął uzasadnione wnioski. Dokonana przez Sąd Rejonowy ocena dowodów nie nosi znamion dowolności, jest zgodna z zasadami doświadczenia życiowego. Sąd Rejonowy nie dopuścił do naruszenia jakiegokolwiek przepisu wskazanego w środku zaskarżenia. Kompletność materiału dowodowego i uzasadnienia spowodowały, iż nie zachodziła konieczność uzupełnienia materiału, a tym bardziej przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości. Tym samym zarzuty naruszenia prawa procesowego, tj. art. 232 kpc i art. 233 kpc nie znajdują uzasadnienia.

Sąd Rejonowy w niniejszej sprawie prawidłowo ustalił, że strona powodowa nie wykazała wysokości dochodzonego roszczenia. O oddaleniu powództwa zadecydowało nieudowodnienie wysokości zobowiązania. Samo zawarcie umowy o kredyt czy wystawienie bankowego tytułu egzekucyjnego oraz zaopatrzenie go w klauzulę wykonalności nie jest potwierdzeniem na istnienie zobowiązania w konkretnej wysokości. Z dokumentów w postaci umowy kredytu i bankowego tytułu egzekucyjnego nie wynika wysokość długu. Wątpliwości Sądu I Instancji słusznie wzbudził także fakt, że inna jest kwota, na jaką pozwana zawarła umowę, a inna, przewyższająca ustaloną należność w bankowym tytule lub przelewana na rzecz obecnego wierzyciela.

Zasada rozkładu ciężaru dowodu skonkretyzowana w treści art. 6 k.c. przewiduje, że ten kto, powołując się na przysługujące mu prawo, żąda czegoś od innej osoby, obowiązany jest udowodnić fakty uzasadniające to żądanie. Mając na uwadze powyższe, należy stwierdzić, że strona powodowa, powołując się na dokumenty zgromadzone w sprawie, powinna była istnienie wysokości długu wykazać, czyli dokładnie wskazać z jakiego tytułu jaka kwota wynika. Do wykazania wysokości zobowiązania nie wystarcza takie określenie kwoty zadłużenia, z jakim mamy do czynienia w sprawie. Skoro takich informacji w sprawie zabrakło, trzeba uznać, że Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty nie udowodnił faktów, z których wywodził skutki prawne.

Niemniej jednak pozwana nie zaprzeczyła zawarciu umowy dotyczącej kwoty 3.000 zł i ta należność została na rzecz strony powodowej zasądzona wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, ponieważ jak prawidłowo wskazał Sąd Rejonowy inna wysokość odsetek także nie została udowodniona. Pełnomocnik powoda nie dołączył dokumentów żądanych przez Sąd na okoliczność wykazania sposobu i wysokości odsetek, co spowodowało w konsekwencji konieczność oddalenia powództwa w tej części.

Nie doszło też do naruszenia przepisów prawa materialnego – z treści umowy i załączników do niej (w tej sytuacji tabel, o które prosił Sąd, a których nie dołączono) musi bezwzględnie wynikać sposób naliczania odsetek za opóźnienie i ich wysokość.

Tym samym, reasumując powyższe rozważania instancji odwoławczej, należało stwierdzić, iż Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił stan faktyczny i prawny na podstawie zebranego materiału dowodowego, w związku z czym, Sąd Okręgowy oddalił apelację na podstawie art. 385 k.p.c.